

Sammendrag Gullborg Holvik Toftegaard del 1

Tidlig på morgenen 3. juledag 1941 våkner familien Holvik av et forferdelig rabalder. Gjennom isen på vinduene i huset skimter de merkelige lys som blafrer uti Kukulurvika. Gullborg er 11 år. Hun har en lillesøster på 9 år, en bror på 16 år og en søster på 19 år. Sammen med moren og faren bor de på Måløy i Sogn og Fjordane. Huset deres ligger oppe på bakken mellom Hagens Hotell og Ulvesunds Hotell, begge besatt av tyskere. For at familien skal få beholde huset, leier de ut 1.etasje til Hagens Hotell, hvor en av deres gjester bor. Gjesten skjeller moren huden full da hun pynter Gullborg og lillesøster opp i norske nasjonalfarger til 17.mai. Det blir sagt at å være nazist nesten er verre enn å være tysk soldat. På loftet har de radiolytting.

Familien Holvik bestemmer seg for å søke dekning i vaskekjelleren, moren legger fiskekasser over barna på gulvet og ber dem være stille og rolige, far holder vakt. Ute hører de voldsom skyting og bombardering. Plutselig går lemmen til kjelleren opp og en uniformert mann med gevær med lang bajonett på roper til dem: «Er det noen tyskere eller nazister her?!». Sårede personer er dratt inn i 1.etasje, faren til Gullborg hjelper til. Tyskere skyter mot huset. En engelsk såret soldat holder et hvitt flagg i høyre hånden, og sammen med ham rømmer de fra huset. De går utover stranden, forbi hermetikkfabrikken som står i full fyr. De ser rett frem for å unngå og se alle likene og de sårede.

Det er mange barkasser på vei fra krigsskipene og inn i bukten, familien skal være med. Vel om bord sier faren at han ikke reiser uten sin mor og sine søsken i Holviken. Han får en time på seg og drar tilbake med egen barkasse for å hente dem. Gullborg sin mor sier hun reiser med barna og får dem i trygghet. Det er skipet «Prince Charles» de heises ombord i, som frakter cirka 70 mennesker fra Måløy til Storbritannia, både nordmenn, nazister, tyskertøser og tyskere. Innen fristen kommer faren tilbake med sin mor og sine søstre og hele familien samles i samme lugar. Etter å ha seilt i konvoi til Scapa Flow med tyske fly og undervannsbåter i hælene, og luften full av sperreballonger, ankommer familien Holvik Scotland. I lommen på vesten har faren 32 øre.

Familien ankommer Kings Cross Station med tog i 21-tiden på kvelden. Gullborg husker godt London-tåka, tett selv på lyse dagen. De går sammen i en klynge, følger etter soldater og blir vist vei til hver sine busser. Menn og store gutter i en buss, kvinner, barn og eldre i en annen. Mennene avhøres i fengselet Sing Sing, mens Gullborg, moren, bestemoren og søstre blir kjørt til en skole hvor de bader og skifter klær. Videre kjøres de til Shaftesbury Hotel i teaterstrøket Cambridge Circus. Hotellet er stappfullt. Bestyrerinnen viser dem til hjørneværelset i 3. etasje, rom nr. 314. Allerede de første dagene er det undervisning i det engelske pengesystemet og fonetikk. Høyt kvalifiserte lærere og lektorer med topp utdanning som også hadde rømt fra Norge, underviser dem.

Etter hvert flytter familien til et hus i High Gate, litt utenfor byen. Faren får jobb i Kingston House hvor regjeringen sitter, storesøster Liv Anne starter på registreringskontoret, storebror Jakob kommer i flyvåpenet, The Grange, mens Gullborg og lillesøster Annveig begynner på Den Norske Skole i London. Det er ofte flyalarmer og bombardement, granatene høres ut som tråkk i løvblader om høsten.